

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту

ПОГОДЖЕНО

В.о. проректора з наукової роботи

Олександр КОРЧЕНКО

«24» 11 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«05» 12 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

В.о. декана факультету економіки та
бізнес-адміністрування

Світлана ПЕТРОВСЬКА

«15» 11 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Економічне забезпечення наукових досліджень»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-наукова програма: Економіка

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР /К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна, вечірня	1	60/2	10	10	-	40		-	Залік 1 с.
Заочна	1	60/2	6	4	-	50		-	Залік 1 с.

Індекс: НДФ-6-051/23– 1.2.1.2
НДФ-6-051з/23– 1.2.1.2

СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Економічне забезпечення наукових
досліджень»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.01-01-2023

стор. 2 з 17

Робочу програму навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень» розроблено на основі освітньої програми «Економіка» та навчальних планів НДФ-6-051/23; НДФ-6-051з/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

професор кафедри економіки повітряного транспорту, д.е.н., професор Олена АРЕФ'ЄВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-наукова програма «Економіка») – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 24 від 31. 10. 2023 р.

Завідувач кафедри Олена АРЕФ'ЄВА

Гарант освітньо-наукової програми Олена АРЕФ'ЄВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 3 від 09. 11. 2023 р.

Голова НМРР

Анатолій ТОФАНЧУК

УЗГОДЖЕНО

Завідувач аспірантури та
докторантури

 Анжела ЛЕЛЕЧЕНКО

« » 2023 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 3 з 16	

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.	5
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	8
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	8
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	9
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота здобувача, її зміст та обсяг	9
2.4.1. Перелік питань для підготовки до екзамену	10
3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ	11
3.1. Методи навчання	11
3.2. Рекомендована література.....	12
4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ	13

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 4 з 16	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення робочої програми навчальної дисципліни», затвердженої розпорядженням від 10.07.2019 №071/роз та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі соціальних та поведінкових наук.

Метою дисципліни є формування у здобувачів системного мислення і комплексу загальних і спеціальних компетенцій з економічного забезпечення наукових досліджень на основі передового досвіду як вітчизняних, так і зарубіжних науковців та практиків.

Завдання вивчення дисципліни:

- систематизувати у здобувачів уявлення про теорію і методологію наукових досліджень;
- розглянути макроекономічні передумови актуалізації наукових досліджень;
- дослідити розвиток організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень;
- забезпечити засвоєння підходів і інструментів стратегізації наукових досліджень;
- дослідити економічний потенціал науково-дослідної роботи задля підвищенні конкурентоспроможності наукових досліджень;
- встановлення особливостей інвестиційного забезпечення наукових досліджень.

Програмні компетентності навчальної дисципліни:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.

СК09. Здатність аналізувати економічні процеси, розробляти сценарії змін, формувати рішення щодо оптимізації параметрів проекту з використанням новітніх технологій.

РН 03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та /або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН10. Виявляти та вирішувати проблеми сучасної економіки шляхом декомпозиції концепцій та підходів, ґрунтуючись на інтелектуальному капіталі як ключовому факторі підвищення конкурентоспроможності, враховуючи зміни в інноваційній інфраструктурі економіки, генеруючи нові шляхи розвитку за рахунок синергії знань.

Навчальна дисципліна «Економічне забезпечення наукових досліджень» посідає важливе місце серед дисциплін, що викладаються здобувачам у вищих навчальних закладах. Вона тісно пов'язана із вивченням таких дисциплін, як «Філософія науки та інновацій», «Правове забезпечення наукових досліджень», «Інформаційне забезпечення наукових досліджень», «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс», «Англійська мова наукового спрямування» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Проектний консалтинг», «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої школи», «Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях», «Фахова науково-педагогічна практика» та ін.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля №1 «Економічне забезпечення наукових досліджень», який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів їх виконання.

Економічне забезпечення наукових досліджень

Тема 1. Методологічні засади динаміки наукових досліджень

Наукові дослідження: сутність, актуальність, потреба в результатах, ієрархія теорії. Місце теорії в наукових дослідженнях. Сутність теорії та її зв'язок з практикою. Підходи до визначення сутності теорії: гносеологічний, логічний, методологічний. Функція та основні складові теорії: ідеї, наукова ідея, гіпотеза, закон, закономірності, принцип, аксіома, теореми, категорія.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 6 з 16	

Методологія і методи наукового пізнання. Методологія у широкому і вузькому розумінні. Загальна методологія і часткова методологія.

Етапи наукового дослідження.

Пріоритети наукових досліджень Економічний потенціал науково дослідної роботи.

Застосування системного підходу при аналізі соціально-економічних систем. Синергетичний підхід до дослідження соціально-економічних систем

Позитивний суспільний ефект інновацій. Цілі науково-технічного та інноваційного розвитку економіки.

Науково-технічна політика України. Система заходів державної політики: податкова політика, пряме фінансування, надання позичок, конкурсне фінансування розробок, створення інноваційних фондів, амортизаційна політика, прямі дотації, допомога в патентної діяльності та ін. Типові схеми фінансування науково-дослідної роботи.

Різновиди ефектів наукової діяльності: економічний ефект, науково-технічний ефект, науковий (пізнавальний) ефект, соціальний ефект, екологічний ефект.

Тема 2. Макроекономічні передумови актуалізації наукових досліджень

Макроекономіка як забезпечуюче середовище актуальних наукових досліджень.

Середньостроковий прогноз економічного і соціального розвитку України та його складові. Короткостроковий прогноз економічного і соціального розвитку України та його зміст. Середньострокові прогнози галузей економіки та їх склад. Державна наукова політика: елементи, найважливіші принципи, інфраструктурне забезпечення.

Розвиток та поширення планування наукових розробок в різних країнах. Зарубіжний досвід планового регулювання наукових досліджень. Планування в Європейському союзі. Економіка зарубіжних країн: моделі державного регулювання наукових досліджень. Економічний прогноз «Світ у 2050 році» в контексті перспективних наукових досліджень.

Макроекономічна нестабільність. Циклічність як форма економічного розвитку. Причини циклічних коливань. Індикатори циклічних коливань в економіці. Сутність і структура економічного циклу як передумова актуалізації наукових досліджень.

Тема 3. Розвиток організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень

Сутність та складові організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень. Етапи формування, механізми реалізації організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень, включно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 7 з 16	

методи та види відносин, форми ресурсів, функції управління та правове, нормативне, інформаційне забезпечення..

Організаційно-економічне забезпечення за рівнями національного господарства, галузей, суб'єктів господарювання. Організаційно-економічне забезпечення досліджень і розробок, напрямки яких найбільше відповідають цілям держави (проблеми оборони, енергетики, охорони здоров'я, сільського господарства, систем озброєнь, космічної техніки); – визначення структури й розміру фінансування фундаментальних досліджень і пріоритетних науково-технічних напрямків, реалізованих у формі державних програм.

Організаційна складова забезпечення наукової політики відповідальна за формування організаційної структури та системи управління розвитком пріоритетних галузей національного господарства. Економічна – за генерування змін і зрушень, які одночасно будуть контролюватися і координуватися з боку тієї ж організаційної системи (суб'єкти управління).

Впровадження завершених наукових досліджень у виробництво.

Тема 4. Стратегізація наукових досліджень

Зміст методів державного регулювання наукових досліджень. Система інструментів державної політики на основі підходу «попит – пропозиція». Інструменти створення сприятливого середовища для стратегізації наукових досліджень.

Стратегія НДНКР передбачає розробку і сприяння впровадженню ідей або про новий продукт (послугу), або про модернізацію існуючого продукту. Спонукаючими мотивами для формування стратегії НДНКР можуть бути: вимоги корпоративної і конкурентних стратегій підприємства; маркетингові дослідження. Види стратегій НДНКР: наступальна, захисна, проникнення, конгломеративна, реакції. Матричний спосіб вибору стратегії НДНКР.

Стратегічна рефлексія та її значення у стратегічному процесі підприємства. Концепція стратегічної візії за Д. Аакером. Стратегічний аналіз як основа прийняття стратегічних рішень. Мета та об'єкт стратегічного аналізу.

Стратегічні партнерства підприємств. Партнерство як стратегічний імператив. Різновиди стратегічної взаємодії підприємств при здійсненні наукових досліджень.

Принципи інноваційної політики. Зміст державної інноваційної політики. Чотири типи державної політики: технологічного наштовху; «ринкової орієнтації»; «соціальної орієнтації»; політика, націлена на зміни економічної структури господарського механізму. Довгострокова та поточна інноваційна політика.

Тема 5. Інвестиційне забезпечення наукових досліджень

Система інвестиційного забезпечення наукових досліджень. Групи механізмів фінансування (інвестування) інноваційної діяльності: механізми мобілізації власних коштів підприємства; механізми мобілізації позикових коштів; механізми мобілізації залучених коштів.

Основними напрямками інвестиційної політики забезпечення наукових досліджень: високі темпи економічного розвитку держави, регіону, підприємства за рахунок ефективної інвестиційної діяльності; максимізація доходів від неї; мінімізація ризиків, які виникають в наукових дослідженнях.

Обґрунтування і розподіл джерел інвестицій, форм та інструментів інвестування при забезпеченні пріоритетних напрямів наукових досліджень.

Визначення джерела фінансування за характеристиками: реальність використання джерела; потенційна ємність джерела; економічна ефективність використання; рівень ризику джерела.

Реалізація суб'єктами інвестиційної діяльності власних економічних інтересів через взаємовідносини на інвестиційних ринках, що регулюють процес обміну інвестиціями та інвестиційними об'єктами.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Економічне забезпечення наукових досліджень									
1.1	Методологічні засади динаміки наукових досліджень	1 семестр				1 семестр			
		11	2	2	7	10	2		10
1.2	Макроекономічні передумови актуалізації наукових досліджень	11	2	2	7	10			10
1.3	Розвиток організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень	11	2	2	7	12		2	10
1.4	Стратегізація наукових досліджень	11	2	2	7	14	2		10
1.5	Інвестиційне забезпечення наукових досліджень	9	2	-	7	8	2	1	5
1.6	Підсумкова семестрова контрольна робота	7		2	5	6		1	5
Усього за навчальною дисципліною		60	10	10	40	60	6	4	50

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 9 з 16	

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Лекції	СРС	Лекції	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Методологічні засади динаміки наукових досліджень	1 семестр		1 семестр	
		2	3	2	10
1.2	Макроекономічні передумови актуалізації наукових досліджень	2	3		5
1.3	Розвиток організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень	2	3	2	5
1.4	Стратегізація наукових досліджень	2	3	2	5
1.5	Інвестиційне забезпечення наукових досліджень	2	3		3
Усього за навчальною дисципліною		10	15	6	28

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Практ. заняття	СРС	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Методологічні засади динаміки наукових досліджень	1 семестр		1 семестр	
		2	4		
1.2	Макроекономічні передумови актуалізації наукових досліджень	2	4		5
1.3	Розвиток організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень	2	4	2	5
1.4	Стратегізація наукових досліджень	2	4		5
1.5	Інвестиційне забезпечення наукових досліджень	-	4	1	2
1.6	Підсумкова семестрова контрольна робота	2	5	1	5
Усього за навчальною дисципліною		10	20	4	22

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота здобувача, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	15	28
2.	Підготовка до практичних занять	20	17
3.	Підготовка до модульної контрольної роботи		
4.	Підготовка до підсумкової семестрової контрольної роботи	5	5
Усього за навчальною дисципліною		40	50

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 10 з 16	

2.4.1. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем, затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома здобувачів. Серед них:

1. Наукові дослідження: сутність, актуальність, потреба в результатах, ієрархія теорії.
2. Місце теорії в наукових дослідженнях. Сутність теорії та її зв'язок з практикою.
3. Методологія і методи наукового пізнання. Методологія у широкому і вузькому розумінні.
4. Загальна методологія і часткова методологія.
5. Етапи наукового дослідження.
6. Пріоритети наукових досліджень Економічний потенціал науково-дослідної роботи.
7. Застосування системного і синергетичного підходу при дослідженні соціально-економічних систем.
8. Позитивний суспільний ефект інновацій. Цілі науково-технічного та інноваційного розвитку економіки.
9. Науково-технічна політика України. Система заходів державної політики.
10. Типові схеми фінансування науково-дослідної роботи.
11. Різновиди ефектів наукової діяльності.
12. Макроекономіка як забезпечуюче середовище актуальних наукових досліджень.
13. Середньостроковий прогноз економічного і соціального розвитку України та його складові.
14. Короткостроковий прогноз економічного і соціального розвитку України та його зміст. Середньострокові прогнози галузей економіки та їх склад.
15. Державна наукова політика: елементи, найважливіші принципи, інфраструктурне забезпечення.
16. Розвиток та поширення планування наукових розробок в різних країнах.
17. Макроекономічна нестабільність. Циклічність як форма економічного розвитку.
18. Сутність і структура економічного циклу як передумова актуалізації наукових досліджень.
19. Сутність та складові організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 11 з 16	

20. Етапи формування, механізми реалізації організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень.
21. Організаційно-економічне забезпечення за рівнями національного господарства, галузей, суб'єктів господарювання.
22. Організаційно-економічне забезпечення досліджень і розробок, напрямки яких найбільше відповідають цілям держави
23. Впровадження завершених наукових досліджень у виробництво.
24. Зміст методів державного регулювання наукових досліджень. Система інструментів державної політики на основі підходу «попит – пропозиція».
25. Стратегія НДНКР передбачає розробку і сприяння впровадженню ідей або про новий продукт (послугу), або про модернізацію існуючого продукту.
26. Стратегічна рефлексія та її значення у стратегічному процесі підприємства. Концепція стратегічної візії за Д. Аакером.
27. Стратегічний аналіз як основа прийняття стратегічних рішень. Мета та об'єкт стратегічного аналізу.
28. Стратегічні партнерства підприємств. Партнерство як стратегічний імператив. Різновиди стратегічної взаємодії підприємств при здійсненні наукових досліджень.
29. Система інвестиційного забезпечення наукових досліджень. Основні напрями інвестиційної політики.
30. Обґрунтування і розподіл джерел інвестицій, форм та інструментів інвестування при забезпеченні пріоритетних напрямів наукових досліджень.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; репродуктивний метод; дослідницький метод.

Крім того здобувачам надаються індивідуальні консультації (як при зустрічі викладача зі здобувачем так і через інтернет).

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів під час вивчення дисципліни застосовуються навчальні технології: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, кейс, презентація тощо.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 12 з 16	

3.2. Рекомендована література

3.2.1. Ареф'єва О.В., Вовк О.М., Дмитрик Х.Ю. Стратегічні орієнтири реалізації інноваційного потенціалу транспортних підприємств при відбудові економіки. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. № 3 (36). С. 40-44. <https://doi.org/10.32782/easterneurope.36-6>

3.2.2. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. *Методологія наукових досліджень: підручник*. Харків: Право, 2019. 368 с.

3.2.3. Григорук П. М. Хрущ Н. А. *Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб.* Київ: Кондор, 2017. 206 с.

3.2.4. Лелеченко А. П. Еволюція нормативно-правових засад забезпечення сталого розвитку України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 15-16. С. 132–137. DOI: [10.32702/2306-6814.2020.15-16.132](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.15-16.132)

3.2.5. Литвин С. Х., Добровольська В. В. Підготовка дослідницького проекту та презентація результатів наукових досліджень: підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 268 с.

3.2.6. Литвин С. Х., Добровольська В. В. Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи здобувачів наукового ступеня доктора філософії. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. Київ : НАКККіМ, 2021. № 3. С. 90–98.

3.2.7 *Основи наукових досліджень: навчальний посібник.*/ Сінчук О.М., Берідзе Т.М., Барановська М.Л., Данілін О.В., Кальмус Д.О. – Кременчук.: ПП Щербатих. 2022. – 196 с.

3.2.8. Тулайдан В.Г. *Основи наукових досліджень: навч. посібник.* – Ужгород : УжНУ, 2017. – 105 с.

3.2.9. *Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб.* Суми: СНАУ, 2020. 220 с.

3.2.10. *Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич.* Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 220 с.

3.2.11. Прохорова В.В., Залуцька Х.Я., Маслак Т.А. Механізм управління розвитком сучасних підприємств як адаптаційна перевага їх стратегічного функціонування. *Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика» Серія «Економіка»*. Випуск 11 (22), 2021.

3.2.12. *Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : монографія / Л.О. Волощук, Є.І. Масленніков, Е.А. Кузнєцов, Ю.М. Сафонов, С.В. Філіппова та ін. ; за ред. д.е.н., доц. Л.О. Волощук, д.е.н., проф. Є.І. Масленнікова.* – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. – Випуск 4. – 524 с.

3.2.13. Смерічевський С.Ф., Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т. Формування стратегічних рішень при управлінні змінами на підприємств. *Бізнес Інформ*. 2022. №6. С. 108–117.

3.2.14. Kuzior A., Arefiev S., Poberezhna Z. Informatization of innovative technologies for ensuring macroeconomic trends in the conditions of a circular economy. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*. 2023. 9 (1), 10-20.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 13 з 16	

3.2.15. Lyulyov O., Pimonenko T., Kwilinski A., Us Y., Arefieva O., Akimov O., Pudryk D. Government Policy on Macroeconomic Stability: Case for Low-and Middle-Income Economies. Conference: *Proceedings of the 36th International Business Information Management Association (IBIMA)*. At: Granada, Spain November 2020. S. 8087-8101.

3.2.16. Korytko T., Bryll I., Piletska S., Arefieva O., Arefiev S. Strategy of innovative development of an enterprise on the basis of evaluation of its intellectual capital. *Scientific Bulletin of National Mining University*. 3(183). 2021. p. 134-137. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-3/134>

3.2.17. Khanin, S.; Arefieva, O.; Dergaliuk, M.; Popelo, O.; Tulchynska, S. Concepts of the activation of intellectual and innovative determinants for the development intensification of regional economic systems introduction. *Laplage em Revista (International)*, 2021, 7, p. 234-244. Available at: <https://doi.org/10.24115/S2446-622020217Extra-E1180p.234-244>. Access: May 27, 2021.

3.2.18. Lepeyko, T., Pushkar, O., & Karaszewsky, R. (2023). Процесно-компетентнісна організація електронного навчання: приклад бізнес-освіти. *Adaptive Management: Theory and Practice. Series Pedagogics*, 16(31). [https://doi.org/10.33296/2707-0255-16\(31\)-05](https://doi.org/10.33296/2707-0255-16(31)-05).

3.2.19. Piletska S., Arefiev S. The mechanism of corporate management of the enterprise financial capacity. *Journal of corporate responsibility and leadership*. Vol. 7, issue 4, 2020. pp.43–58. URL : <http://jcr1.umk.pl/journal/archive>

3.2.20. Popelo O., Arefiev S., Rogulska O., Rudnitska K., Derevianko D. Higher education as a determinant of sustainable development. *Revista de la universidad del zulia*. 3ª época. Año 13 N° 38, 2022. P. 734-746.

3.2.21. Vovk O., Kravchenko M., Popelo O., Tulchynska S., Derhaliuk M. Modeling the choice of the innovation and investment strategy for the implementation of modernization potential. *Transactions on systems and control*. Vol. 16, 2021. Pp. 430-438.

URL: <https://wseas.com/journals/sac/2021.php>, <https://doi.org/10.37394/23203.2021.16.38>

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>

3.3.2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3.3.3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

3.3.4. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

3.3.5. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>

3.3.6. Global Innovation Index 2022. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2022-report#>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 14 з 16	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна, вечірня форма	Заочна форма навчання
Виконання завдань на практичних заняттях	1 семестр 106×6=60	1 семестр 106×4=40
<i>Для допуску до виконання контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	31 бал	-
Виконання контрольної роботи	20	-
<i>Підсумкова семестрова контрольна робота</i>		40
Усього за модулем	80	80
Залік	12	12
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтинговий коефіцієнт оцінки		Рейтингова оцінка в балах			Оцінка за національною шкалою
Мінімальний	Максимальний	Поточна модульна рейтингова оцінка	Контрольна модульна рейтингова оцінка	Підсумкова модульна рейтингова оцінка	
0,9	1	22,5-25	3,6-4	26,1-29	Відмінно
0,75	0,89	18,8-22,3	3,0-3,56	21,75-25,8	Добре
0,6	0,74	15-18,5	2,4-3	17,4-21,5	Задовільно
0	0,59	менше 14,8	менше 2,4	менше 17,1	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 15 з 16	

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок
в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Екзамен	Оцінка за національною шкалою
Денна, вечірня форма навчання Заочна форма навчання		
72-80	18-20	Відмінно
60-71	15-17	Добре
48-59	12-14	Задовільно
менше 48	менше 12	Незадовільно

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
26-29	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
24-25	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
22-23		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
20-21	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
18-19		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
9-17	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
0-8		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки здобувача, наприклад, так: **92/Відм./А**, **87/Добре/В**, **79/Добре/С**, **68/Задов./D**, **65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до академічної довідки про виконання освітньо-наукової програми.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 16 з 16	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				